

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagois)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1·50—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2·50

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

PORTAN més de una senmana de obertes les Corts y no s'ha adelantat un pas. El debat si no més interessant, més original, va entauar-se un dia per discernir si la sessió que va obrir-se més tard de lo acostumtat, per no haverhi á l'hora de costum prous diputats presents, havia ó no de considerar-se válida. Apropósito de aquest assumptu reglamentari en el qual en Romero Robledo feu casi tot el gasto, va discutir-se tot, fins la part qu'en Sagasta va pendre en els preparatius de la restauració borbònica. De això ja no se'n pot dir anar-se'n pels núvols, sino per sota terra y molt fondo.

Mentre tant el ministre de Hisenda no ha presentat encara les pressupostos, per la senzilla raho de qu'encare no 'ls té confeccions, y no per culpa seva, sino per l' empenyo de alguns companys de ministeri que li regatejan els aments de gastos que pretenen introduir en sos respectius departaments. L' Urzáiz per aquest y altres motius ha vingut á ser el sach dels cops de la situació. Els que voldran gastar-se 'l sol avants d'eixir, el tatzan de tacanyo, avaro y poch considerat.

Per altra part ell mateix s'ha posat políticament en una situació difícil. L'acort del govern resolguent á favor dels *jeitos* la qüestió de las pesqueras de Galicia, ha produït gran disgust á Vigo, ciutat que viu principalment de las *trairas*. Ab tal motiu hi ha hagut allí enverinades manifestacions de protesta, cremantse l retrato de 'n Montero Ríos, protector dels *jeitos* y amenassant la Diputació y l' Ajuntament ab declarar-se en huelga. Ára bé: 'l diputat per Vigo es l' Urzáiz, y per conservar el prestigi ab els seus electors, ha publicat una carta posantse poch menos que al costat dels que protestan contra l'acort del govern de qu'ell forma part, si bé—y així se cuida de consignar—se va pendre contra 'l seu parer.

En sa conseqüència son molts els ministerials que reclaman la seva dimissió, y en uns atachs que se li van dirigir en el Congrés, la majoria va deixarlo desemparat. Pero si l' Urzáiz dimiteix, no hi ha pres supostos... y com els pressupostos han d'estar aprobits avants de fi d'any, no hi ha casi possibilitat de que ho siguien si 'ls ha de formar y presentar un nou ministre.

En aquestas dificultats en Sagasta s'ha fet venir un providencial catarro. Malalt en Sagasta, tot patrat. Y ara s'veurá si fent ell uns quants dies de llit se calma la febre suicida de la majoria.

Un'altra qüestió no menos grave despunta en l'horisó, y qu'en certa manera podrà nomenar-se l'empípació dels marinos de guerra.

Aquests l'han donada ara en celebrar, á espallasses del ministre, reunions y més reunions per arreglar els seus assumptos, que per cert els tenen molt desballestats. Als acorts que segons diuen portan presos, se 'ls hi dona una importància extraordinaria. Y encare que no s'igual ben conegeuts, no s'pot negar que la tenen, per la forma en que han sigut adoptats, que afecta gravement á la disciplina del Cos.

L'almirall Valcàrcel ha pres pel seu compte anar á tractar del assumptu ab la Reyna regent, y porta fets ja dos visitas á Palacio, com si 'l ministre de Marina no sigués ningú.

May com en aquests cassos se veu tan clar que l'titulat sistema constitucional es una ficció, que se'n va á ca'n Taps, á penas se consideran amenassats els interessos dels que s'creuen tenir alguna for-

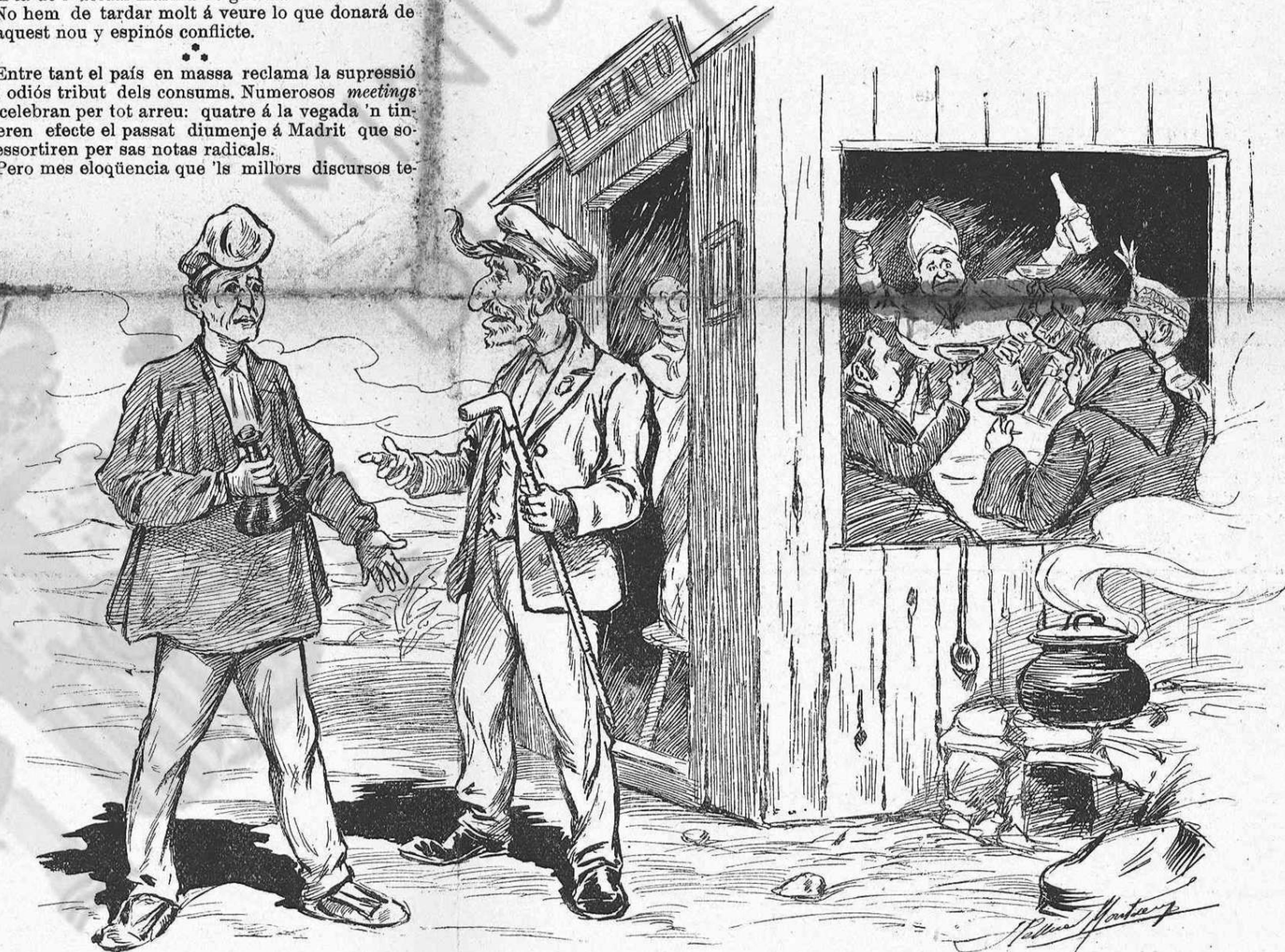
sa, per més que aquesta forsa siga tan químérica com la de l'actual marina de guerra.

No hem de tardar molt á veure lo que donarà de si aquest nou y espinós conflicte.

Entre tant el país en massa reclama la supressió del odiós tribut dels consums. Numerosos *meetings* se celebren per tot arreu: quatre á la vegada 'n tingueren efecte el passat diumenge á Madrid que sobressortiren per sus notables radicals.

Pero mes eloquencia que 'ls millors discursos te-

Lo dels consums

EN JOAN DEL POBLE.—Pero ni un trist porronet per la familia 'n podré passar sense pagar drets?

EL BUROT TOT-S HO-GASTA.—Ni un porronet, ni una gota. ¡Se necessitan diners! ¿Que no veus que 'ls de allí dintre no acaban may la sed?

nen els ronchs dels budells de una gran part del poble, que ja casi no pot menjar, dada la creixent carestia dels comestibles. La vida s'ha anat fent impossible... y las dents no volen rahons. Ja que no s'emplehin en triturar aliments, haurán de ferse servir para menjarse de viu en viu als autors de las desgracias de aquesta desventurada nació.

PER BULLANGA

PER LA VIDA...

ENTIGUAMENT sufrían els pobles l'assot de la fam, á causa de las malas culturas, per la dificultat de las comunicacions y dels transports que impedían que 'ls pobles ab queviures sobrers poguessent acudir oportunament á portarlos als que n'estaven necessitats, encare que fos cedintlos hi á crèdit. Quan s'introduíx y s'generalisá l'cultiu de la pa-

tata s'cregué que 's donava á la fam un cop mortal, gracies á l'abundancia que sol rendir la cullita de aqueixos preciosos tuberculos alimentici.

Pero res més eficàs contra la fam, que la facilitat dels transports gracias á l'aplicació del vapor á la

navegació y á la locomoció rodada. Per elles el mon s'ha fet fácil y rápidament accessible de un confit al altre, y 'ls efectes de l'escassetat poden ser remediats avants de que la fam, com avants succeixia, arribi á causar verdaderas hecatombes.

Dissapte, dia 2 de Novembre

La Campana de Gracia

PUBLICARÀ NÚMERO EXTRAORDINARI

DEDICAT Á LA

DIADA DELS MORTS

Vuyt planas d' ilustració y text

110 CÉNTIMS!!

Número pels vius dedicat als morts

Pero ni l' vapor, ni l' electricitat, ni tots els progrés materials hi poden res, quan l' amenaça de la fam que se cerneix sobre un poble es deguda á sa desorganisació económica y als excessos de sos governs sense previsió ni entranyas.

En aquest trist cas comenza á trobarse nostre desventurat país.

De dos anys ensà las cullitas á Espanya han sigut abundantíssimas, y no obstant, la part més numerosa de la població comensa á sentir els terribles efectes de l' escassés. Al pobre obrer no li basta ja'l producte del seu jornal per atendre á la seva subsistencia. Las famílies de posició modesta que avants se la passavan bé ab les petites rendas, avuy á peus poden menjar. Ens trobem, doncs, en l' antesala de la fam.

¿Y de quí depén aquest estat precari?

A la vista salta.

Portem 26 anys de monarquia restaurada, regida per dos camarillas de vividors, que á forsa de devocións y despilfarros han acabat per agotar la forsa vital de la nació. Durant tot aquest temps ells han viscut com uns prínceps; han multiplicat els gastos improductius del pressupost engendrant un parasitisme oficial que se 'ns menja de viu en viu; han abusat escandalosament del crèdit, aixugant tota la moneda circulant ab el paper xupón dels bitllets de Banca, que á fi de cubrir els seus compromisos, han anat llançant á la circulació en proporcions escandaloses; han fundat y protegit monopolis y altres negocis bruts, que avants ab més perill y ab menos beneficis se podien fer sols trabuch en mà y per les carreteres y camins rals; han multiplicat fins á un extrem intolerable les contribucions, impostos y tributs de totas menes; han acabat, en fi, per buydar totas les butxacases no sols dels sers vivents, sino fins de les generacions futures.

Quan els grans desastres de les guerres colonials varen revelar á ulls vistos qu' estava podrit lo que al país tant y tan car li costava, era l' hora indicada de tirar-ho tot á la porra, realisant al mateix temps un acte d' exemplar justicia, que hauria pogut ser el principi de una nova era de regeneració. Per desdida, per poquedat d' esperit, per miopia que no permetia veure 'bon camí qu' era necessari emprendre, se van deixar subsistents les mateixas institucions, ab sos mateixos homes y sos vicis incurables. Y ara n' estém tocant las primeres conseqüencies.

Posats á l' obra de destrucció y aniquilament no han realisat ni una sola economia que indiqués que's feyan càrrec de la verdadera situació del país. Obligats á saldar el deficit de las guerras agravat per la pròdiga concessió de premis y ascensos als elements militars qu' en elles van intervenir ab tan poca fortuna, ab la sola idea de afalgarlos y tenir-los propis en qualsevol qüestió de ordre públic que se susciti, no han trobat millor manera de sortir de compromisos que augmentar fins á ferlas inaguantables les cargas immenses que ja pesavau sobre l' país.

Y de aquí vé tot: que l' país no pot pagar lo que li exigeixen.

Res hi vol dir que alguns sens privilegiats hajan lograt acumular fortunas que ls posan a cubert de tota contingència desgraciada. Una flor no s' estiu. Un rich per cada mil pobres, no serveix de consol a ningú. Al contrari, mes aviat ab la seva riquesa contribuirà á agrir els ferments dels odios socials.

El benestar de una nació no s' mideix mai pel número mes ó menys considerable de fortunas particulars acumulades qui sab per quins medis, sino pel nivell que alcança á la generalitat dels ciutadans. Una nació es rica quan tothom pot viure; quan el treball troba la deguda recompensa; quan las subsistencies bastan y encare sobran per reparar las foses perdudes en l' exercici del treball.

Una nació es pobra quan la generalitat dels ciutadans se troban, com avuy á Espanya, impossibilitats fins de nudrir-se.

Perque, per mes que en apariencia sols son contribuents els que per manera directa satisfien els tributs que impassen l' Estat, la Diputació y l' Municipi, en últim resultat qui ho paga tot es el pobre que treballa. Ja s' cuidan els contribuents directs, propietaris, industrials, comerciants, de rescabalar-se, carregantli tot á n' ell, en sa calitat d' últim mono, que segons el ditxo es sempre l' que s' ofega.

No està lluny de la rahó un pacient escritor dedicat á la investigació dels fenòmenos econòmics, que ha calculat que l' Estat y l' Municipi avuy á Espanya se'n emportan el 61 per cent del jornal del treballador, pera pagar als bisboses, als embajadors, als infants, als favorescuts ab creus pensionades, cargas de justicia y dreta passius, y á tota la caterva de ganduls que viuen ab l' esquena dreta baixa la protecció dels poders públics.

La sola contribució de consums produueix 90 milions de pessetes al Estat y 70 als municipis, ne deixa 40 per las Companyias arrendatarias allá ahont estan arrendats, y algunos mes se'n van en filtracions y defraudacions, y'n costan mes de 10 els empleats. En conjunt representan uns 300 milions de pessetes arrancadas ignominiosament á la alimentació de un poble anèmic, faltat d' energies y de vigor.

Vegís ab quanta rahó s' ha emprès una campanya contra aquesta contribució lladre, que grava principalment sobre l' pobre, á pesar de lo qual, els poders públics responden que no hi ha que pensar en tréurela, mentres no s' trobi un altre ingrés ab que sustituirla.

Als consums, càncer devorador del aliment del pobre, hi ha que afegeirhi l' efecte de l' elevació dels cambis deguda al excés de circulació de bitllets de banca sense garantia, y que al mateix temps que aumenta en mes de un 40 per cent l' import de tot article procedent de l' altra part de las fronteres, facilita—per pagarse á menos preu—l' exportació dels de primera necessitat que aquí s' produueixen, anulant totalment per lo que respecta al consum interior els efectes de las bonas cullitas.

De manera que l' pobre y l' obrer especialment se troben materialment cullits entre dos fochs, ab l' estomach buyt y sense medi de defensa, com no apelen a les grans resolucions, las úniques que aconsejan en últim extrem la miseria y la fam, fent valer el dret més imperiós de la naturalesa humana, l' dret á la vida.

COM SE PRACTICAVA AVANS

—¡Veniu aquí, pobrets àngels!
Veniu, jo us ampararé.

COM SE PRACTICA ARA

—¡Ánimo! Un pase de pecho
y bona estocada!... ¡Olé!

Perque no es possible que qui compleix puntualment ab tots els devers socials, traballant y produint, creant una familia en la qual concentra totas las afeccions del seu cor, tinga per tot premi l' escassetat, la miseria, la malaltia, i aniquilament y una mort prematura.

El mateix escriptor de qui he pres els datos respecte al elevadíssim tant per cent que per rahó dels tributs ve á mermar el salari del treballador espanyol, dona per sentat que mentres la vida mitja dels que viuen á expensas de rendas ó sous del Estat, es á Espanya de cinquanta cinquants anys, la vida mitja dels que viuen de jornals ó de petits sous en l' exercici del treball no passa de vint y sis.

Això es verdaderament horripitant. ¿Quin ha de ser el porvenir de una nació ab l' aniquilament prematur dels que traballan y produueixen, sols per fer viure y xalarse als ganduls que ls explotan sense misericordia?

La preponderancia dels paràssits pressupostiveros dels beneficiadors dels mes inèrcies monopolis, de las corporacions religioses embrutidores del esperit y excluidoras de la riquesa, ha produut el present estat de cosas, que ja no pot continuar. L' obrer necesita alimento y no li basta, dat el jornal que cobra, l' escassetat y adulterat que pot adquirir, al preu que li exigeixen, gracias á una multiplicitat de causas, emanadas totas dels vics incorregibles de uns governs que tenen per única norma exprimir las entranyas del pais.

Cégo ha de ser qui no veji que l' hora s' acosta de las grans y radicals resolucions. Lo que no va ferse temps enrera per falta de previsió y d' energia, haurà de realisar-se prompte per imperiosa y instintiva necessitat. S' aproxima la revolució pitjor de totes, la revolució de la fam. Las conseqüencias d' ella se'n ran las que s'igan, que això ja s' veurà després.

Avuy no hi ha mes que un consell y un lema: «Per la vida...»
Y ja es sabut que «per la vida s' pert la vida.»

P. K.

UN ACTE Y UNA LLISSÓ

IUMENJE l' Eminentíssim va passar revista al batalló de la FÉ.

Els representants de las nomenadas associacions de catòlics, en bona companyia ab alguns magnats que han rebut del Vaticà títuls y honors diversos, uns de nobles, y ls altres de camarers mes ó menys secrets, com un estímul para fomentar la humilitat evangèlica, varen desfilar davant del que s' glòria proclamant enemic mortal de la llibertat, el progrés y la civilisació moderna.

L' Eminentíssim va abstendir-se de llegirlos la fa mosa pastoral, de por sens dupte de que se li adormissen; pero ls la va propinar, en forma de globulillos homeopàtichs, per medi de una arena á orenga que pàrafos principals copièm de *La Perdiu*:

«S' ha de lluytar per la glòria de Deu. Per Deu tot es poch, y ls sacrificis son agradables. Jesucrist mateix va dir: «alegreu-vos quan os perseguixin per mi». El mon, això no ho comprén y practica lo contrario.

Els catòlics s' han de considerar com a instruments de Deu. A pesar de que Deu no s' necessita per res, obra com si ns hagués de menester.

Els que haurien de sostener y defendar l' Iglesia, diu, —ja que pera això van rebre la potestat suprema, l' han abandonada. Vosaltres veniu á ocupar el seu lloc; veniu á defensar lo que las potestats governamentals han deixat abandonat, ja que l' seu actes semblan tancats dintre un triàngul masònich.»

Ja ho sab el govern, per si ho ignorava: desde l' Palau suntuós qu' ell paga y per boca d' un funcionari del Estat á qui sosté satisfentli un sou considerable, s' proferen ofensas al poder civil, que ombla l' Espanya de convents, perque segons ell, encare no es prou religiós.

Y aquelles manades de mansas ovellas, enardidas per la veu del enemic de la llibertat, el progrés y la civilisació moderna, no serà extrany qu' estiguin disposades á tot, fins á transformarse en tigres, quan arribi l' hora de deixar els rosaris per empunyar el trabuch y rompre la crisma á tothom que s' resistexi á subjectarse al domini de las seves intencions.

El govern podrá alabar algun dia de haver sembrat ab las seves propias mans las llevors de una nova guerra civil.

Com un contrast y al mateix temps com una contestació terminant á las doctrinas de aquests energumens de la religió, que prenen peu del catolicis-

La Caritat

COM SE PRACTICAVA AVANS

—¡Veniu aquí, pobrets àngels!
Veniu, jo us ampararé.

COM SE PRACTICA ARA

—¡Ánimo! Un pase de pecho
y bona estocada!... ¡Olé!

Ara l' Eminentíssim que respongui.

Perque si l' catolicisme es la veritat, y de veritat no n' hi ha més que una ¿quina es aquella? ¿La rancuniosa y estreta qu' ell proclama en la seva pastoral ó l' cant qu' en honor de la llibertat, del progrés y la civilisació moderna, entona ab un accent tan briós el seu colega del Nord Amèrica?

A no ser que l' Eminentíssim digui també, que al igual que á la premsa liberal de aquí, es Lucifer en persona, qui inspira 'ls discursos á Monsenyor Spalding.

Perque ab això de saber lo que inspira ó deixa de inspirar Lucifer, demostra l' Eminentíssim una cosa, y es que ha de tenir ab l' Infern molt bonas relacions.

P. DEL O.

A *Perdiu* continua presa del deliri.

Dias enrera veia venir á passos agenantats la Revolució Social de brassat ab la Repartidora, y dirigintse á n' en Comas y en Collaso 'ls incitava á obrir l' ull y á mirar per la seva hisenda. Els deya poc menys que s' posessiu al seu costat per salvar la butxaca.

Ja ho veuen, si fos veritat lo que veu entre deliris, resultaria que s' interessa vivament per l' hisenda y l' benestar dels cacichs á qui ha jurat destruir y aniquilar sense deixarle rastre. ¿Han vist may un destaratament semblant?

Lo mateix que quan tracta de las próximas eleccions de regidors: per tot arreu vei aliants tramadas per derrotarla. Els republicans s' entenen ab els cacichs. Els redemptors del poble cobren del fondo dels reptils. Creu saber el nom de un candidat republicà respectable per la seva honradés, pel seu bon cor, pel seu amor al obrer y exclama: —No pot ser regidor; té contractas ab l' Ajuntament—lo qual, com tot lo altre, es tan cert, com que ara plouguen figas.

Calm *La Perdiu* el seu frenesi, que no han de passar molts días á que l' partit republicà de Barcelona li demostri que s' basta y 's sobra per anar á las urnas enterament sol y ab la resolució ferma de destruir las malas arts del caciquisme. Pera conseguirlo no necessita auxiliis de ningú: á falta de diners, té homes y entusiastas, y aquesta es la millor moneda en las illyutas dels comicis.

No pot dir lo mateix *La Perdiu*, y per això s' recargola y delira. Desde que ha enseñyat l' orella clerical y retrògrada, per més que remena el cassó y per més que venta l' foch desaforada, troba que li queda clar l' aygacuyt ab que en las passadas eleccions va enganxar á la titulada gent de bé.

Dels farsants y ambiciosos y á més á més reaccionaris, se'n aparta tothom ab repugnacia.

Reunides en un bonich tomo, l' nostre company Dofs de *La Publicidad*, ha donat á lliur la primera serie de ses famosas y celebradas *Chirigotas*.

No hi ha que dir si per conservarlas en un llibre, las haurà triades!

Son, en efecte, la flor y nata de las seves gracies... y no sols això si no que apareixen realitzades ab intencionats ninots dels Apelles Mestres... á pesar de lo qual el tomo no costa més que una pesseta.

Té rahó en Fernando Gasset, diputat á Corts per Castelló de la Plana; té rahó ab lo que va dir en el meeting celebrat en aquella ciutat contra l' consum:

«Unicament la República pot acabar de cop y volta ab l' odio y impopular impost.»

Així com las institucions privilegiades per viure sols ab l' apoy de dels privilegiats, han de mirar per ells, la República democrática no té ni pot tenir apoy més constant que l' del poble traballador... Y fins per egoisme no podrà permetre que l' seus adeptes més entusiastas se morissen de fam.

Te rahó en Fernando Gasset: mentres á Espanya hi haja monarquia, hi haurà consums.

Deu anys de temps demana en Sagasta per anar suprimint gradualment y pels seus passos contats l' odiosa contribució de consums.

Es alló que diuen els famosos versos:

«En diez años de plazo que tenemos
el rey, el burro ó yo bien moriremos.»

Pero no: en deu anys de continuar com ara, qui morirà d' extenuació, si no s' espavila, es el país que traballa, el poble que produueix, el país obligat á nutrir á tanta gaudería oficial, ab la suor del seu front y ab la sanch de las seves venas.

Las fortes maniobras del País acusant de Wilson al Sr. Merino, gendre de n' Sagasta, no han produït cap resultat positiu.

Las acusacions contra en Wilson, gendre del homadissim Mr. Grey, van obligar á n' aquest á renunciar á la Presidència de la República francesa, perque en aquell país de dignitat y de vergonya, dels pecats dels gendres, comesos á la sombra del poder, els sogres no surten geperuts.

Aquí, desgraciadament, no passa lo mateix.

Las mil y una gravíssimas acusacions llansades al País contra l' gendre del home del tupé, no han alterat lo més mínim la digestió del papà sogre.

Respecte al acusat, va limitar-se á entaular un desafío contra l' seu acusador, desafío que l' seu padrin van fer abortar de una manera bufa, per medi de una argucia genuinament sagastina.

Jutjin per la mostra.

Ab el Sr. Fuentes no pot desafiar-se l' Sr. Merino, mentres siga redactor de *El País*. Aquesta va

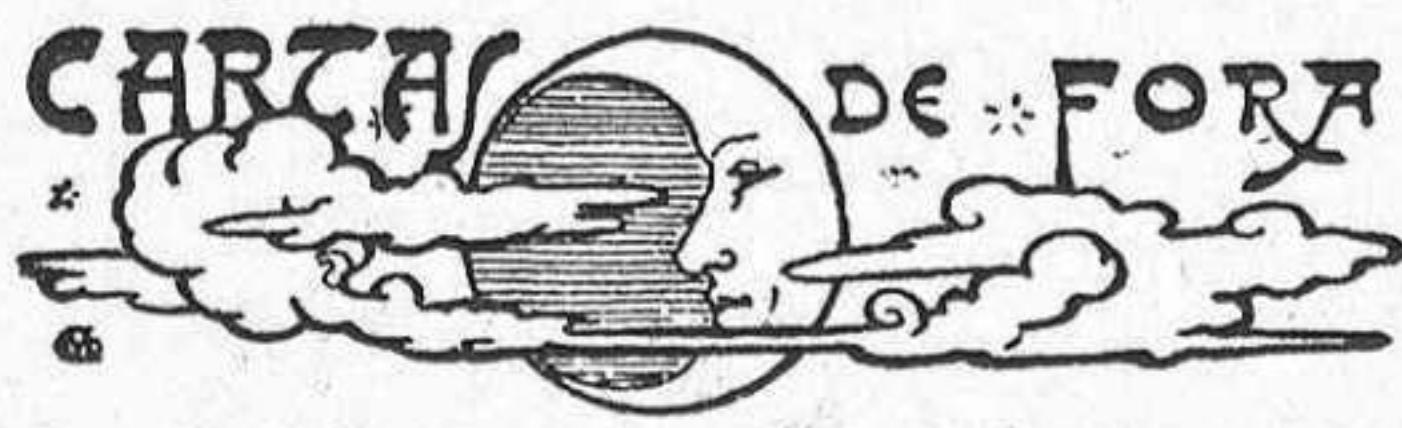
de *El País*. Y llavors els padrins li diuen:—Sent un simple particular y no tenint res que veure ab el periòdich, no hi ha lloch al desafío.

—Y tan frescos!

Així s' arreglan á Espanya aqueixas qüestions que no son ja personals, sino de interès públich, en quant las acusacions formuladas contra l' gendre de 'n Sagasta, se refereix al us especial que suposan que fa aquest de la poderosa influencia que li dona l' seu parentiu ab el President del Consell de ministres.

Comprendem que l' mon enter se 'ns giri d' espal·llas, tapantse 'n nas.

El pròxim dissapte, publicarem ab caràcter d' extraordinari l' número destinat á la conmemoració dels difunts. La major part del text y de la il·lustració estarán dedicats á remoure 'ls ossos dels morts que tant abundant avuy en la nostra Espanya.

SITGES, 20 de octubre

Ja cal que donguin gracies al merlot negre de aquesta vila, que desde l' cubell mistic vā declarar qu' estan excomunicats per la pastoral del bisbe nou de trineu, tots els que llegeixen *LA CAMPANA DE GRACIA* y *La Esquella de la Torratxa*. No es que 'ls seus populars se manarisi necessitén propaganda pera que aumenti la seva circulació; pero vaja, sempre es de agrair la bona voluntat dels que la fan, y ab tal motiu li agrahiré que aumenti ab dugas mans mes el paquet de la setmana. Aquestas dugas mans han de servir per aplaudir al merlot negre, encara que no s' ho mereix gaire, per ser com orador un infelís qu' en lloch d' edificar, amohnia.

CANONJA, 20 de octubre

Es el nostre ensotanat molt xamós, y en materia de donas li riuhen les orelles. Y com l' alegría es cosa que s' encomania, resulta que tot vicari que vé de fresh, y vā en un principi ab el cap baix, als pochs días s' axerbeix y recorre 'ls carrers rebullant á dreta y esquerra, com volgut dir:—Ancha es la Canonja.—Un n' ha vingut nò obstant, que no hi ha sagut medi de treureli la son de les orelles, lo qual ha fet que l' rabadá sigüés el primer de burlar-se n', trayentl un renom ó motiu. Manso li ha dit y 'l vicari Manso li diu tothom. Pero per mans que sembli, no seré jo qui me'n fíhi perque devegadas els mansos... etc. etc. etc.

CALAF, 21 de octubre

El 5 del corrent varem tenir aquí al bisbe de Vich que vingué á repartir bofetades á las criaturas. Per cert que s' exigia als pares de las que las havian de rebre que anessin á rectoria á provehirse de papeletas; y allí s' trobavan ab la majordoma, que per estar ferit el rector, porta avuy las calses, la qual es exigia l' pago de 5 céntims per cada papeleta. El deplorable estat del rector dona lloch á aquest y altres abusos: temps enrera dos mosens varen fer pinyas: algunes vegadas la parroquia s' queda sense missa en dia de festa. Si l' bisbe de Vich hagués procurat enterarse de lo que passa aquí hauria pogut recullir materia abundant per escriure un llibre, ell qu' es tan aficionat á publicarne.

JUNEDA, 15 de setembre

Las beatas de Juneda están de enhorabona, al veure que s' ha donat l' alternativa de regent de la parroquia, á un foraster jove, guapo, així y poeta á la vegada, en substitució del Pantoja, fill de aquesta, que molt grossa la devia fer, quan el bisbe va determinarla á treure'l. Respecte al nou, las beatas se creuen que havent guanyat la Flor natural en els últims Jocs Florals de Lleida, lo menos lo menos els fará els sermonets de manera que vinguin en vers... de redolí. Que ab aixó y ab tot lo que convingui 'ls hi donigui molt gust aquest nou espasa, es lo que de tot cor desitja aquest humil servidor, que tant per elles s' interessa.

ARENYS DE MUNT, 22 de octubre

Aquest poble s' ha enterat del missatge que l' cavaller Gelpí ens ha dirigit, per conducte de *La Perdiu*, aconsellants lo qu' hem de fer en las próximas eleccions municipals, així es que 'ns possén en tot y per tot á las ordres dels perdigots. El Sr. Gelpí, per posseir en aquest terme, una torre en forma de castell feudal, ab sos corresponents torreons, marlets y barbacanas se deu figurar que per algun dret sobre nosaltres. Ell es qui un dia va obligar al coro á pendre l' nom de *El Gelpinense*, sols porque ell se diu Gelpí, regalantl un pendó ab tals restriccions que per qualsevol motiu ha de tornarsel, porque l' pugua guiar com un trofeo en la sala d' armas del seu castell. Ell es qui enllepolha als coristas porque poguessin assistir al gran festival de París, y quan va arribar l' hora de la marxa, no 'ls va donar ni un céntim. Ell, fá ajonollar als que traballan a casa seva quan tocan l' oració, y 'ls obliga á doblegar l' espinañ en senyal de acatament quan passa pel seu davant. Ell, en fí, es qui s' ha permés posar una especie de faro al cim de un turó dels seus estats, qu' es la desesperació dels mariners que 's confonen al veure la llum y que al millor dia pot donar lloch á una desgracia. Així, donchs, els concells que 'ns dona se 'ls pot guardar per ell, ja que aquest poble pot passar perfectament sense la protecció dels que tenen per tot tifol de senyors feudals, l' inflament, l' avaricia y la petulancia.

SALVÉM EL PARLAMENT

s un fet probat, y sobre ell es intítula discutir: el sistema parlamentari está en decadencia.

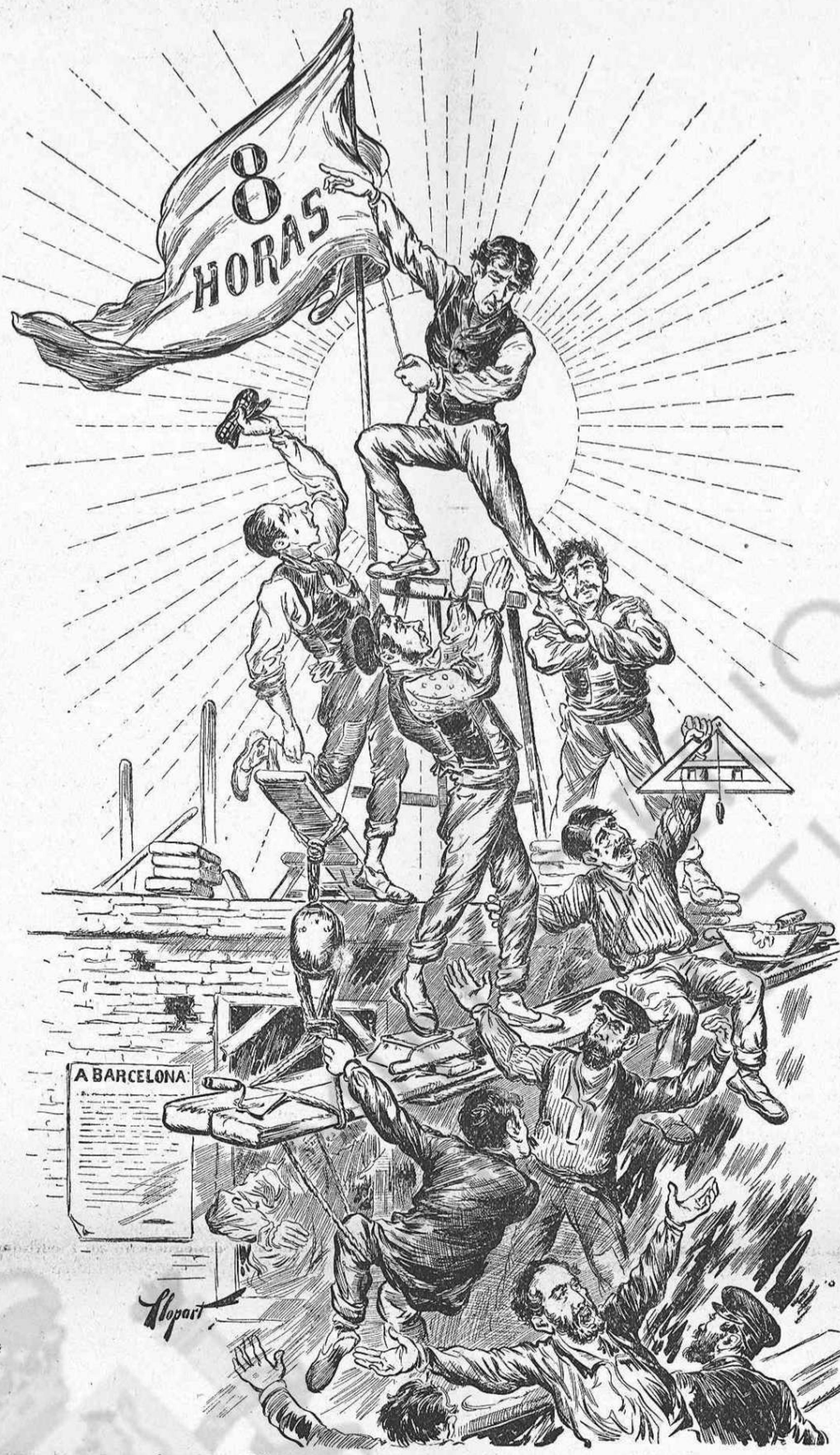
L' ideal dels homes públichs, avuy per avuy, sembla que no es altre que l' de poguer dir:—Soch diputat! Per conseguirho remouhen en vigiliás d' eleccions la mar y sas arenas; compran vots, conquistan cacichs, prometen tots els ponts y totas las carreteras que 'ls pobles poden somiar, trenca urnas, envíen electors a la Casa de Socorro, arriban poch menos que á encendre la guerra civil... Pero una vegada en posessió del acta, un cop alcansada la investidura de representants del país, ni á tiros els fareu anar al Congrés.

—Per què? —A què 's deu aquest fenomeno?

El teatro que á la seva manera també es un Parlament, ens donarà la explicació.

Com tothom sab, el teatro també està en crisis. En vā actors de talent y actrius de bonas formes posan en escena las obras mes celebradas del repertori clàssich. El públich fá l' orní y diu que per entristirse no necessita anar al teatro, que ja 'n té

El triunfo dels mestres de casas

—Sense destorbs ni desgracias la nostra jornada impera.

—Hem acabat l' edifici! Podém posar la bandera.

prou ab lo que la dona li explica de la puya de la carn y ab las gacetillas dels diaris referents al 'cúl tim seqüestros' y á las desgracias del tranvía elèctric.

—Con què aquestas tenim? —s' han dit alguns empressaris avisats, al enterarse de l' actitud del pùblic. —De modo que tú, mes que pensar y seatir, vols riure y distreure't? Espérat un moment, que vas á quedar servit.

Y en lloch de dramas passionals, obres de tessis, ó comedias plenas de vida y de sentit comú, li han donat *gènero chico*, espectacles inverossímils, cabriolas y can-can... y 'l teatro s' ha omplert.

Apliquis el qüento, y quedará perfectament explicada la decadència del sistema parlamentari. Al Congrés—diguem-ho clar—els pobres diputats s' hi aburreixen.

—Què n' han de fer ells de tot lo que allí sol discutirse?

—Els pressupostos!... Vaya una *lata* Números y mes números; contribucions novas, que al fí y al cap els tampon las pagaran; tantes per cent, transferencies de crèdit, quadros comparatius, déficits, superàbitis... Què 'ls importa als senyors diputats tot aquell galimatías?

—Les reformas socials!... Mentre hi haja toros, y partits á *Jai-Alai*, y cotxes á la Castellana, y *juegas* al Cassino y sopars á Lhardy, la societat que la reformi 'l sant pare, qu' està mes desocupat y diu qu' es home que hi enten qui sab-lo.

Ara ho hem vist. Acaban de reanudarse las sessions dels Cossos colegisladors, y 'l Congrés s' ha quedat desert.

—Senyors diputats, —els ha escrit don Práxedes; —Estimats amics, —els ha dit en Moret; —se 'ls suplica escarescudament l' assistència: sense vostès no 's pot tirar res endavant.

Com si 'ls diguessin Llucia: els pares del poble han continuat retrets, burlantse del primer minstre, del president del Congrés, de la regeneració, del lloç espanyol y de totas las demés coses qu' en el lenguatge convencional se titulan *sagradas*.

Hí ha hagut, no obstant, un dia en que 'ls representants del país han audití la llista. —Per què? Perque se sabia qu' en lloch de discutir lleys y projectes útils, el Congrés havia de passar la tarde re-

jectes, totas las lleys, tots els empréstims que vulgui.

—Y lo de la senyora guapa y 'l vicari? —crirà un diputat.

—Y lo del tronch de caballs? —anyadirà un altre.

—Ara va desseguida! Votin aixó que hi llegit, y parlarém del vicari, de la senyora guapa, dels caballs, del tronch, de las branques, de las fullas, de tot lo que pugui alegrarlos y ferlos riure.

A grans mals, grans remeys. Y aquest remey no es, com molts altres, una sospitosa potinga de cuandero: es fórmula de metje, de doctor acreditad.

O sino, preguntui als reputats facultatis Romero Robledo y comte de las Almenas y als distingits practicants gallegos que aquest dia van operar al ministeri d' Hisenda.

Veurà com tots li posarán la recepta als núvols.

FANTÀSTICH

XANFAYNA

En l' actual batí y-bull de la política en Sagasta està hermós.

A n' ell tant se n' hi endonan sis conflictes, com set, com vintidós.

—Un diputat li clava una briuada?

—Lo mateix que si ré.

—Un senador li diu que no lo entiende?

—Perfectament, què?

—Se li està sublevant la majoria?

—Qué hi farém, si es així!

—A dins del ministeri hi ha baturess.

—Deixaix fer, deixeu df!

—Y sempre lo mateix. El plet dels frares, el problema social,

la miseria incurable de l' Hisenda,

á n' ell tot li es igual.

—Oh portentós Sagasta! Quan hi penso una idea m' acut:

tritants'ho, com ell fa, tot á l' esquena, ja deu ser jepetur.

Els simpàtics carlistas, per rahóns qu' ells sabrán, han resolt no aixecar-se fins que... ja avisaran.

Ben pensat. ¿Quif us fa corre, respectables zulús, si 'ls bolets que se us deuen els teniu tan segurs?

Ja sabeu que al ser l' hora lo promés se us dará, y un bon jaco què diantre! fa de bon esperá.

Huelgas de tranvías,

huelgas de carrils,

huelgas bullangueras,

huelgas sense un crit,

huelgas á Sevilla,

huelgas á Motril,

huelgas á València,

huelgas á Madrid;

jo huelgo, tú huelgas...

—Vàlgam sant Narcís!

—Volen explicarme què traballa aquí?

Segons notícies molt certas que tinch de primera mà, la pobre peste bubònica ens volta visitá.

—Despatxaré—diu que deya—á quatre vells y un xarrich,

em passejaré una estona

pel carrer de Cremat xich,

daré un tom pel Camp de l' Arpa

y pels barris del Padró,

y a les tres setmanas, iestos,

icap á un' altra població!

No ha vingut—lo que celebro—y 'volet saber per què?

Sembia que, ja fet el mundo,

ab la major bona té,

va agafar per passá 'l rato

la célebre pastoral,

y al llegí aquelles cosotas

va exclamar:—Ciutat comtal:

sento molt tornà endarrera

pero jo no puch vení,

havenhi ja semblant lata,

èquin papé hi farà allí?

Tinch fama de ser tremenda,

mes, ho dich ingènuament,

encare no arribo á serho

tant com aquest document.

—Desitjat que t' expliqui

lo qu' es un jubileu?

Figurat den ó dotze

carlistas de poch preu,

vuit *hics* de María,

catorze morts de fam,

setanta dues vellas

ab bigotes de pam,

dissent *reparadoras*,

quaranta cinch *pauls*,

un grup de tarumbas,

un pico de ganduls,

vint misticis sense modos,

sis tipus sense veu...

y 'ja està fet el quadro.

—aixó es un jubileu.

La setmana ilustrada

Don Salvadó ha continuat somiant cada nit el diable.

Pels vols de la plassa Nova s'hi ha vist passar molta llana.

Al pobre Carlos seté me l'han expulsat d' Italia.

Y'ls carcàs, fins à nova ordre, han determinat desarre.

do especial en despollar el seu llenguatge de veritats y malas paraules. Era de una pasta excellent per ferne un capellà dels que s'estilan, y comprendentlo així els seus pares, molt a gust d'ell, el feren estudiar per capellà.

Mentre duraven els estudis probava ja ab enginyoses murriadas sas aptituds pera director d'ànimes. Va vestir-se de capellà y començà brillantment la carrera. Fou patje de no sé quin bisbe; obtingué no sé quina mena de gangas en el diaconat y estava ja a punt de cantar missa quan, per sa impaciència en llençar-se, va fer cap a la presó y se li esquerà la carrera.

Pera que's comprenegui l'ingeni y habilitat qu'en son aprenentaje demostrava en Pepet, donaré un parell de botons per mostra, deixant de part tota una botonadura qu'en qüestions de faldillas podrà ensenyar.

Fent servir de garantia son vestit de capellà, procurà guanyar-se la confiança d'un fabricant de rosaris, medallas, creus y demés mena de quincalla religiosa, y quan entre l'industrial catòlic y l'industrials capellà hi hagué intimitat, aquest li demanà com una cosa naturalíssima que, havent de anar a passar una mesada al poble d'hont era fill, l'autorisés pera visitar als rectors de aquells vols y fer algunes notes del gènero que fabricava, guanyantse la deguda comissió.

Li semblà bé al bon rosariaire la idea y autorisant al reverent Joseph Gurmand, en carta de poders, pera representar la casa, emprengué el capellà son viatje.

Visità mossen Pepet als rectors, els feu veure que la casa pera la qual viatjava volia liquidar y cedia l'article a meytat de preu, els entabà pera que aprofessin l'ocasió fent un *pedido* important y, ab la excusa de la liquidació, cobrà de tots els *clients* l'import de sos encàrrecs.

Recullidas les notes se'n tornà a Barcelona y presentantlas a son amich y poderant, li digué que havent de tornar per aquells pobles ell mateix s'encarregaria de repartir el gènero y *recullir els fondos*.

Hi caygué de plà el bon home y entregà al enginyós Pepet tota la mercançia encarregada que al dia següent estava ja venguda a un quinquillaire ambulant, efectivament, a meytat de preu.

«Eh, quina carambola!

L'altre botó de mostra ja no li va anar tan bé. Va fer timbrar papé ab lo nom d'una parroquia imaginaria de Barcelona, y envià una comunicació, escrita en perfecte llatí, a una pila de capellans de la província, diuentlos que un famós insurepte cubà que havia sigut conduhit pres a Espanya li havia demanat els auxilis de son ministeri; qu'en la confessió li havia confiat l'encàrrec d'anar a Cuba y d'un lloc d'hont ja tenia els plans treure una caixa que contenía un milió de pesos; y que al retorn, y com a paga de tan gros favor, li encarregaria misses per valor de doscents mil pesos. Ara bé, no tenint el firmant de la carta medis pera trasladarse a Cuba, demanava l'auxili pecuniarie de un confrare ab la condició de que per cada cent pessetas que li facilités pel viatje ell li cedirà mil misses de a peso. «Eh quin interès mes gràs?

Alguns s'hi van deixar caure, pero alguns altres varen enviar la carta al bisbe, aquest la va fer en mans del governador que ho va contà tot a la policia, y el pobre Pepet va fer cap ab els seus ossos y las seves intencions al carrer d'Amalia, com qualsov vulgar quincenari.

«Eh, que un xicot ab aptituds tan extraordinaries va ser l'lastima qu'esqueràs la carrera de capellà?

JEPH DE JESPUS

'ha disposat que no pugui entrar ningú al Congrés, sigui diputat ó periodista, que no porti sombrer o copalta.

Molt ben fet!

No'hi havia prou ab que aqueles sigués la casa dels tarots. Just es qu'en lo successiu sigui ademés la dels tarots!

Dos redactors de *El Pueblo* de Madrid, els senyors Iglesias y Gálvez, citats a prestar declaracions davant del jutge del districte de Buenavista, van ser conduïts a la presó model, lligats cotze ab cotze com uns Cristos.

De cap manera se'ls va permetre que prenguessin un cotxe de piazza, pagant de la séva butxaca.

No seyors: el govern, aquesta vegada ha tingut un gran interès en passejarlos pels carrers de Madrid, per si tentava la inspiració de qualsevol escultor, que vulga immortalitzar-se modelant un grup simbòlic de la llibertat de imprenta.

El ximplet del rey de les húngaras, ha fet aquests

días tantas baborotas, que 'l govern italià li ha fet comprender la necessitat de buscar pis en un'altra terra.

No tindrà, donchs, mes remey qu'embalar el cepre y la corona y veure si troba ahont establir-se que fassin els ulls grossos.

Lo qu'es a Italia se li han acabat els macarrons.

Llegeixo:

«El matador de toros Mazzantini estuvo ayer en Palacio, para despedirse de la real familia al embarcarse para Méjico.»

Desgracia com la de la pobra Espanya! En Martínez Campos al cementiri ab la seva gloriosa espasa... En Mazzantini a Méjico ab el seu estoig no menos gloriós!

N'hi ha per posar-se a plorar a llàgrima viva fins que s'ueixin l'Atlàntic y el Mediterrani, sepulant a una nació que ja no te raho de ser, per haver perdut totes las seves glorias!

Els fogoners de la Trasatlàntica, s'disposan a declarar-se en huelga, a causa dels mal tractes que acostuman a rebre dels farauts de aquella poderosa y privilegiada companyia.

Vaja, que no volen fer foch.

Pero al govern tant se'n hi endona, y fins es capas de dir:

—No volen fer foch els fogoners de la Trasatlàntica? Ja'n farán els matísters dels civils.

Es el seu sistema privilegiat pera resoldre 'ls conflictes socials.

Magnific!

Per fi l'ministre de Marina ha creat la direcció general de Comers, Indústria y Navegació, qu'es lo mateix que dir que en lo successiu la Navegació, l'Indústria y el Comers dependrà de la Marina de guerra.

Jo ja ho veig: la Marina de guerra, sense barcos útils, ni diners ab que comprarlos, no té res que fer. Que serveixi, donchs, per alguna cosa?

Per què? Per desbarcar, posant tota mena de dificultats y obstacles a la Marina mercant. Per això es Marina de guerra: per fer la guerra als que traballan.

Francament, si jo sigués jurat no sols absoldrà a la briosa monja, sino que al peu del veredicte hi escriuria 'l crit taumónaco: «Qué se le dé!»

Item mes.

Diu un telegrama que a Silla (València) un Germà de les Escoles cristianas, professor del col·legi de Sant Pere ha sigut pres acusat de diversos atentats al pudor comesos contra 'ls seus deixebles joves y tendres.»

Ja ho veuen: s'hi aprenen moltes coses en aquests col·legis. Moltes y molt bonas coses que no les ensenyen en les escoles laics!

Y ara v'la bona.

Hi havia en un convent de Roma una esposa del Senyor, nomenada Rosalía Bucheri. Un ensotanat vinga camelària, y ella vinga engrescarse, fins al punt de avenirse a abandonar la clausura pera seguir al seu seductor.

Fins aquí la cosa no te res de particular. De Terorios ab sotana y de donyas Inés encalabrinadas per ell, se'n venhen a cada punt.

Lo extraordinari del cas, es qu'ell, cansantse de la Rosalía, tractava de abandonarla pera fugir ab un'altra dona. Y llavors aquell àngel del Senyor v'agafar un Sant Cristo de sis tiros, encastantli quatre grans de roses al cap.

El seductor v'caure en sech per no tornar a dir missa.

Francament, si jo sigués jurat no sols absoldrà a la briosa monja, sino que al peu del veredicte hi escriuria 'l crit taumónaco: «Qué se le dé!»

Perque lo qu'es l'orella del ensotanat ningú negarà que se'l ha guanyada!

La caricatura al extranger

Com entrant.

ELS DINERS DE LA CARITAT

Com surten.

(Del periódico austriaco *Der Scherer*.)

Si quan criden als soldats poguessin tots redimirse, de servir a la pobra Espanya, vejam qui se'n cuidaría?

Avans pagavam en or, després varem pagá en plata, avuy ja paguém en coure, iy diu que 'l coure s'acaba.

Al jardí de la política vaig sembrarri una ilusió, y després de molt regalar m'hi ha sortit un escardot.

«Avuy no més tres motins y catorze huelgas! Bah! Senyor secretari, escriigu: «No hay ninguna novedad.»

L'espasa de la Justicia té la fulla molt oscada, y en quant a l'empunyadura, diu... que ara li fan el mànech.

L. WAT.

Caballers: Pel de Roca, Juan Miró, Leopoldo Eicar, Un cassador del Prat, Ll. Espinet, Un liberal, Butarelli de Gracia, Un excomunicat, V. Aldiró, Just Pagés Hernández, Un català petit de Pineda, Dos amics, Celestino Serres, Una forquilla, Juan José, Serafí Finchs y Finitis, Lerrouista y A. Pelegri. Enterrà els difunts una de les obres de misericordia.

Caballers: Un dependent, Juanito, C. Costa, J. Borrrell, Virgili, Un company de la goma, A. Ribas Ll., E. T. Borges, E. Masallers y Una societat anònima: Aprofitarem la carcanada y l'òs de la muscosa.

Caballers: Vicens Grau Salvador, C. G. Redembach, Emili Sunyé, Casimir B. de Cutó, A. Cortina R., Joan Bé, Ramón Lleó, Pere Picó, Epi-tafí, Serapi Català, Joan Pascual, F. Llenas, A. del Singlot, Joseph Maria O'd'A. B. Raméntol, J. Staramsa, Andressot, Pedro Pablo, Manso n.º 1, R. Muntané, F. Carreras P., Un que promet, M. C. d'A., J. Bunou Bertran: Agrahim els envíos. Casí tot ho aprofitariam, pero son tantas les notícies rebudes, qu'es materialment impossible atendre a totes, ni que fossim empleats de la *Neovia*. Procuraré, no obstant, enquibirlo lo que's pugui... de lo millor que hi hagi. Lo demés ho incinerarem...

Caballer: S. B.: Crech que haurà fet tart y no seva meva la culpa; ja'n parlarem. Xanigots: Es defctuo sa, per nosaltres, garrofas no ha sigut mai assonant de morros; es quèstio d'opinións. Magí Casanovas: Vosté deu havernos enviat aquest plech de composicions en el suposat de que n'esculliríam una ó dues, qu'no es això?

Aquest haurà sigut el nostre gust! —Lluís G. Salvador: Regularment s'aurà deixat un verà a casa... Càlli, que li arreglarà... Per comptes d'allò que diu *mossa* que haurà d'acabar ab una cosa ó l'hauràm de fer ser ròssa per forsa, hi posarémen nena y diré que era ben feta de la esquena... Tot això ab el seu permís, eh? —J. Amargós T.: «Te n'recordas amich Sabater? Bueno, no es que dugui precisament això, però s'hi assembla; y ja'n basta. —Un amigo vivo: Si no 'ns ho diu en cristià no l'entenem. —Teóculo Marco: Podrà el mateix temps remetre l'import en sellos. —J. M. Oromí d'A.: *Nunca segundas lecturas fueron buenas*. Ara hi trobarem altres defectes, un d'ells en la forma. Y desde quan els verbs tenen masculí y femení? —Perqué escriu *fossa* per fós? Qu'no se sab' qu' això no més se'ls permet a'n els d'Igualada? —Eudalt Sala: Si estessin bé ja crech que 'ns servirán! —V. M. Volàtil: Ens estranya molt. Envístevos dues composicions y l'una es molt mala y l'altra molt ben feta. ¡Hum! Això porta qua... —J. P. y P. (París): *Nous avons reçu l'aimaxons qu'envisage et beaucoup de mercis*. —Rigobert d'Aixart: No 'ns estarà bé, y ademés no som rincorosos. De lo dels anuncis, res. —Gonella poètic: Bueno. —Emili Sunyé: Algo anirà. —Exmo. é Ilm. Sr. D. E. de los Mimos: Vaja, plégu. —Francés Ferrer: Y vosté fasi un pensament. —J. Domènec: Y vosté un bon cop de cap... (que jo li prometo que no's farà mal). —J. Asleib: Nosaltres no denomímos que la franca opinió; no 'ns vingui arribar a analisis. —A. M. Home, celebrém que torni a recordarse de nosaltres. Va bé y disposi. —Albertet de Vilafraanca: No pot ésser. —D. D. Acartat. —M. agrada perque s'ho coneix. —R. F. Clara: No 'ns convéns. —M. M.: El dibuix no serveix. —R. Piñol: Idem idem.

Imprenta de LA CAMPANA y LA ESQUILLA, carrer del Olm, número 8.

Tinta Ch. Lorilleux y C.®